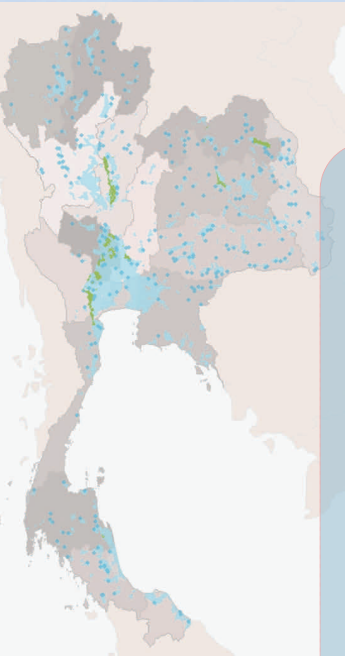

ทิศทางการพัฒนา

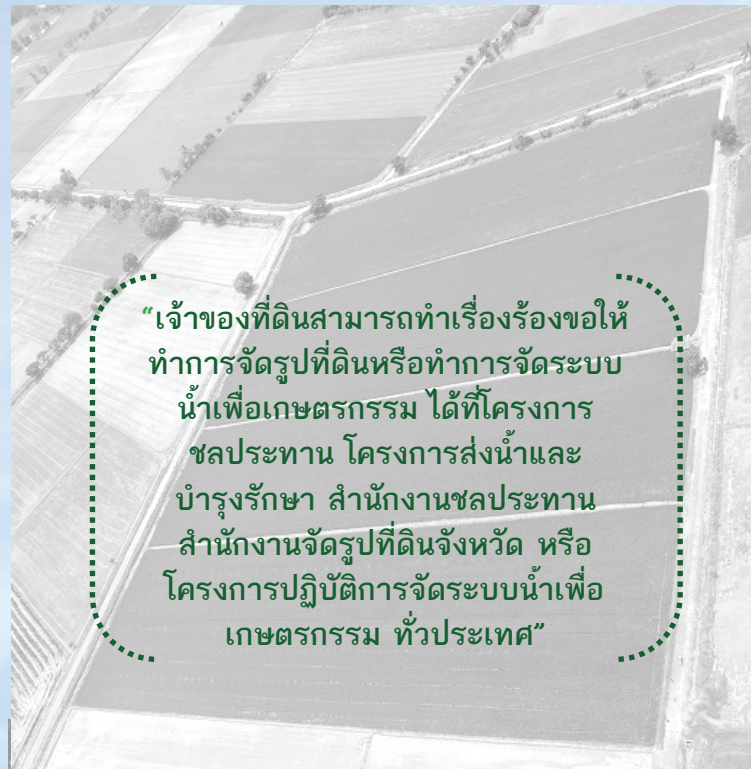

พื้นที่ประเทศไทย 320,696,888 ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตร 149,240,058 ไร่ โดยจัดการเป็นพื้นที่ชลประทานแล้ว 30,257,545 ไร่ และมีพื้นที่รับประโยชน์ 12,605,261 ไร่ รวมเป็น **พื้นที่เป้าหมาย 42,862,806 ไร่**

พัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานในไร่นา 12,849,402 ไร่ ณ ปี 2558 แยกเป็นพัฒนางานจัดรูปที่ดิน 1,994,309 ไร่ และพัฒนาเป็นงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม 10,855,093 ไร่

ยังคงมีพื้นที่เป้าหมายที่จะพัฒนาต่อไป 30,013,404 ไร่ ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาชลประทานในไร่นาอีก 5,762,428 ไร่ แยกเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมพัฒนาเป็นงานจัดรูปที่ดิน 1,202,013 ไร่ และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมพัฒนาเป็นงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม 4,560,415 ไร่

ณ ปัจจุบันสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางกำลังจัดทำแผนแม่บทตามกฎหมายใหม่โดยมีระยะเวลาของแผนงานการพัฒนาการจัดรูปที่ดินและงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม 5-10 ปีโดยต่อเนื่อง

“เจ้าของที่ดินสามารถทำเรื่องร้องขอให้ทำการจัดรูปที่ดินหรือทำการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ได้ที่โครงการชลประทาน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา สำนักงานชลประทาน สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด หรือโครงการปฏิบัติการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ทั่วประเทศ”

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อาคารที่ทำการฝ่ายวิชาการ ชั้น 10 ถนนสามเสน
แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม. 10300
โทรศัพท์ : 02-241-5062 ภายใน 2504
โทรสาร : 02-669-1636

Email: land@mail.rid.go.th
Website: www.jadroob.com

Facebook: www.facebook.com/pages/สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

ทิศทางการพัฒนา

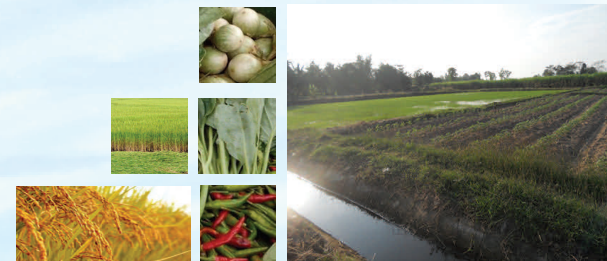
งานจัดรูปที่ดิน

และ

งานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

ตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พ.ศ. 2558

ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต

สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2517 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและบริหารจัดการน้ำในระดับไร่นาที่เชื่อมโยงกับระบบชลประทานเพื่อให้ที่ดินทุกแปลงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานและการสาธารณสุขโคกอย่างทั่วถึง

แต่ด้วยกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายปัจจุบันไม่สามารถที่จะขยายเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้อย่างรวดเร็วตามความต้องการของเกษตรกร จึงได้ปรับปรุงกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสียใหม่

โดยลดขั้นตอนการดำเนินการตามกฎหมายซึ่งเป็นอุปสรรคแก่การจัดรูปที่ดินและกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ภาครัฐสามารถขยายเขตการจัดรูปที่ดินให้เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนั้น พระราชบัญญัติดินและคูน้ำ พ.ศ.2505 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานไปใช้ในการเพาะปลูกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีรูปแบบใกล้เคียงกับการจัดรูปที่ดิน แต่มีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยไม่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพเกษตรกรที่เปลี่ยนแปลงไป จึงได้ยกเลิกพระราชบัญญัติดินและคูน้ำ พ.ศ.2505

โดยปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำคันและคูน้ำเสียใหม่ ให้เป็นการดำเนินการในรูปแบบการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และเป็นส่วนหนึ่งของ

กฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2558 เพื่อจะบูรณาการให้เป็นกฎหมายที่รัฐสามารถนำไปพัฒนาโครงสร้างภาคการเกษตรให้สมบูรณ์สามารถวางแผนการจัดระบบชลประทานในระดับไร่นาเพื่อเกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตรสอดคล้องกับให้เข้มแข็งเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

ความแตกต่างของกฎหมายเดิมกับกฎหมายใหม่

สาระสำคัญที่เพิ่มเติมขึ้นมาในกฎหมายใหม่ คือ การจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน โดยกฎหมายใหม่กำหนดให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วย แผนแม่บทการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และ แผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน

โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตร หรือแผนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยให้เสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง เพื่อพิจารณา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ

นอกจากนี้ มีสิ่งที่เพิ่มขึ้นมาอีกประเด็นหนึ่งก็คือ การมีส่วนร่วมของเกษตรกร เจ้าของที่ดินและชุมชน โดยกฎหมายให้เข้ามามีส่วนร่วมพิจารณาตั้งแต่ขั้นตอนออกแบบ โดยงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (งานคันและคูน้ำเดิม) กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยการคัดเลือก "คณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชน" และแต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่ เข้ามาร่วมกับกรมชลประทานในการพิจารณาจัดทำระบบชลประทาน โดยต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินในการจัดทำระบบชลประทานผ่านที่ดินของตน

ส่วนงานจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก็เช่นเดียวกัน เจ้าของที่ดินในแนวเขตแผนผังโครงการจัดรูปที่ดิน ต้องแสดงความยินยอมเข้าร่วม โครงการฯ ไม่น้อยกว่า สามในสี่และมีจำนวนพื้นที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง โดยต้องมีการคัดเลือก "คณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชน" และแต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการพิจารณาแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินก่อน จึงจะดำเนินการจัดรูปที่ดินได้

ผลประโยชน์และผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากกฎหมายใหม่

ผลประโยชน์

- รัฐสามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายการก่อสร้างงานจัดระบบน้ำและงานจัดรูปที่ดิน โดยไม่จำกัดวงเงิน
- เกษตรกรสามารถเป็นผู้ร้องขอให้ดำเนินการจัดทำงานจัดระบบน้ำและจัดรูปที่ดินได้ โดยได้รับไว้ในกฎหมาย
- มีโอกาสสูงที่จะได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการ เนื่องจากกฎหมายระบุให้จัดทำแผนแม่บทระยะยาวและต้องได้รับการอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรี
- มีโอกาสสูงที่จะได้รับการพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมการผลิตและการตลาด เนื่องจากเป็นไปตามนโยบายของรัฐ เช่น มีความสอดคล้องกับนโยบายเกษตรแปลงใหญ่
- ในการสร้างระบบน้ำ เกษตรกรอาจร้องขอให้มีการก่อสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา เช่นเดียวกับการจัดรูปที่ดิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของที่ดินในการประกอบการผลิต และการขนส่งลำเลียงพื้นที่ที่มีความพร้อม มีศักยภาพในการผลิตสูงเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่จะปรับเปลี่ยนพืชผลการผลิต
- หน่วยงานส่วนต่างๆ สามารถบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพหรือส่งเสริมการรวมกลุ่มได้ และในภาวะบุคลากรขาดแคลน กลุ่มผู้ใช้น้ำหรือสหกรณ์ผู้ใช้น้ำรับภาระหน้าที่ไปดำเนินการเองได้

ผลกระทบ

- ในเขตจัดระบบน้ำเจ้าของที่ดินไม่สามารถใช้ที่ดินที่จัดสร้างระบบสาธารณสุขโคกเพื่อสวนตัวได้และที่ดินของตนเองจะใช้ประโยชน์เพื่อการอื่นมิได้นอกจากการเกษตรกรรม เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง หรือผู้ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้จะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างระบบน้ำ ตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กำหนด
- ในเขตจัดรูปที่ดินเจ้าของที่ดินจะต้องสละที่ดินเพื่อจัดหาระบบสาธารณสุขโคกไม่เกินร้อยละ 7 และจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กำหนด
- ในเขตท้องที่ที่จะสำรวจการจัดรูปที่ดิน ภายในห้าปีห้ามมิให้จำหน่ายก่อให้เกิดการติดพันหรือกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้ราคาประเมินในที่ดินสูงขึ้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ได้รับมอบหมายและภายในระยะเวลา 5 ปีนับแต่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ห้ามมิให้ออนสิทธิในที่ดินไปยังผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ได้รับมอบหมาย
- ภายในเขตโครงการจัดรูปที่ดินผู้ที่ไม่เข้าร่วมโครงการอาจถูกบังคับขายที่ดินหรือถูกเวนคืน (ตามความจำเป็น)
- ภายในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้ใช้ที่ดินนั้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด